

Tremtinys

LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SAJUNGOS SAVAITRAŠTIS

2007 m. liepos 20 d.

Eina nuo 1988 m.

spalio 28 d.

Nr. 27 (761)

Lietuvių tautai aviacija, skrydis dar 20 amžiaus pradžioje tapo veržimosi į laisvę išraiškos priemone. Jos simbolis – nepamirštama transatlantinių lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Girėno auka dėl Tėvynės garbės. 1933 m. liepos 15 d. pakilė iš Niujorko Floyd Bennet aerodromo, lietuvių lakūnai su lėktuvu „Lituanica“ perskrido Atlanto vandenyną ir dėl sunkių atmosferos sąlygų ir variklio gedimo, įveikę 6 tūkst. 411 kilometrų, liepos 17 d. žuvo tuometinėje Vokietijoje, šalia Kuhmamm kaimo, Soldino apylinkėje (dabartinėje Lenkijos teritorijoje – Myslibožo apylinkėje, prie Pščelniko kaimo) esančiame miške. Iki skrydžio tikslas – Kauno buvo likę vos 650 kilometrų...

Steponas Darius ir Stasys Girėnas transatlantine trasa tuomet pasiekė antrajį rezultatą pasaulyje pagal skridimo nuotolių ir ketvirtąjį pagal išbū-

S. Dariaus ir S. Girėno memoriale šv. Mišias laikė LK Karinių oro pajėgų kapelionas kpt. dr. Virginijus Veilentas

tą laiką ore. Pasaulio aviacijos istorijoje „Lituanicos“ skrydis minimas kaip vienas tiksliausiai. Jo metu pirmą kartą oficialiai gabentas oro paštas iš Šiaurės Amerikos į Europą. Šie duomenys apibūdina skrydį, amžiams išrašiusi

LR Krašto apsaugos ministerijos delegacija pagerbė S. Dariaus ir S. Girėno atminimą

dviejų narsių žemaičių vardus į Lietuvos istoriją, o pasaulio žmones privertusi vis prisiminti ir kartoti Lietuvosvardą. Už atlirką žygį Lietuvos Vyriausybė lakūnus po mirties apdovanojo 5-ojo laipsnio Vyčio Kryžiumi, Saulių žvaigžde ir

Skautų svastikos ordinu. Tačiau skrydžio prasmę geriausiai nusako pačių lakūnų narsuolių paliktas testamentas „Mes skrisime į Lietuvą!“: „Lietuvių tauta laukia iš savo sūnų ir drąsesnių žygijų. Būtinai reikia ir jos sūnumus

prisidėti prie bendro darbo – tirti dar mažai žinomas Žieminių Atlanto vandenyno sroves, taip pat naujai išrastus navigacijos būdus ir priemones pritaikyti kasdieniniams reikalams.

(keliamas į 4 psl.)

Algirdas ENDRIUKAITIS

Kiek lieka Lietuvos tautinės valstybės?

„Šviesa sklinda šviesos greičiu, o lietuvis slenka – vėžlio. Todėl šviesa ir negali mūs žingsnius lydėt.

Tamsoj tiesą pavagia...

Irklaudžiojam ratais, giedodami apie tai, ko néra.“

Juozas Erlickas

Nerimo nuojauta

Nijolė Bražėnaitė, Juozo Lukšos našlė, nesenai pasakė: „I Lietuvą žvelgiu Juozo akimis... Man nerimą kelia nesupratimas, kas yra krašto meilė“ („Lietuvos žinios“, 2007 m. liepos 1 d., p. 14).

Pirmuoju dalgiu šiandien yra daugelio žmonių sąmonės virsma iš globalistinio materializmo metamą voratinkli, naikinantį tautą ir valstybę. Formaliai žiūrint viskas lyg ir gerai – valstybingumo ir suverenumo atributiką turime. Man tai daugiau panašu tik į etnografinės, tautosakinės, muziejinės žaidimų, tik pasitenkinimu teritorijos administravimo politikos leidimo teisės pradžią.

„Z. Rekašius sakė, jog lietuvių tautai gresia Havajų tautųlikimas. Tai savos kultūros atsisakymas, totali, abso-

liuti integracija į amerikietišką gyvenimą, mąstyseną, kultūrą, valstybingumą. Havajuose jūs jaučiateis kaip Amerikoje ir jums sunku patikėti, kad ten kažkada gyveno tauta. Jo manymu, šiuo metu, ko gero, Lietuvos padėtis blogesnė nei buvo sovietmečiu. Anuomet mes neturėjome menkavertiškuo komplexu, nes už okupantus jautėmės tam tikra prasme pranašesni. Šiuo metu grėsmė, pavojaus mūsų tautinei sąmonei ateina iš Vakarų. Nejaučiame savo

pranašumo, todėl dabartinė padėtis yra pavojingesnė. Lietuviai dar nepakankamai išsiųmonina paprastą problemą, kad mes – nykstame“ („Atgimimas“, 1997 m. rugpjūčio 8 d.). Tai pasakyta 1997 metais.

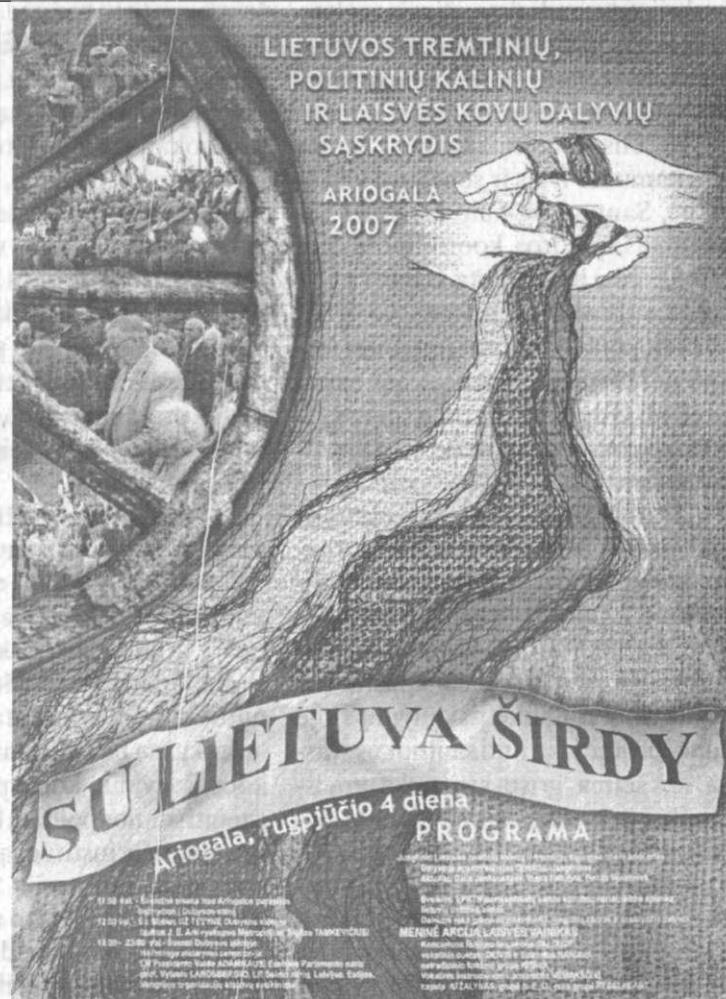
Prezidentas V. Adamkus 2006 m. pabaigoje pareiškė: „Susidürėme su taip karštai ginamomis, tik konservatyvesnėmis lietuviškojo jaunimo nuostatomis. „Santara-Šviesa“ sulaužė daugybę užkietėjusio konservatyvizmo stereotipų. Dogmatinio konservatyvizmo, išskristaliza-

vusio pirmosios nepriklausomybės laikotarpiu.“ („Lietuvos žinios“, 2006 m. lapkričio 2 d., p. 5). Šiandien Vilniuje, Daukanto aikštėje, plevena Amerikoje Lietuvai paruoštos naujos eros vertybės.

Reinas Raudas, Estijos profesorius pranešime „Lietuva tampa nuobodi“ sako: „Pas jus viskas gerai. Cia yra netgi Šiaurės Atėnai su savo „Akropoliu“, kuris patenkina svarbiausius vienuomenės poreikius“ („Lietuvos rytas“, 2003 m. birželio 27 d., p. 2).

Apie susirūpinimą lietuvių V. Kubilius: „Skubant kuo greičiau užkloti fasadinį europiškumo tinką, lituanistiniai dalykai nustumiami į trečią, penktą ar dešimtą vietą. Nacionalinėje M. Mažvydo bibliotekoje atidarytos net dvi Europos Sąjungos informacijos skaityklos, o Lituanistikos skaitykla su savo atskirais, itin retais periodikos, knygų, bibliografijos fondais išardyta, nors tai buvo unikalus kelių bibliotekininkų kartų kūriny“ („Dienovidas“, 2002, nr. 10, p. 9).

(keliamas į 4 psl.)

Rugpjūčio 4 d. (šeštadienį) kviečiame į Lietuvos tremtinį, politinių kalinių ir Laisvės kovų dalyvių saskrydi „Sulietuva širdy“ Ariogaloje.

9–10.30 val. dalyvių atvykimas į Ariogalą, transporto statymas paženklintose vietose, registracija.

10.30–11 val. kolonos formavimas (prie Ariogalos parapijos bažnyčios renkasi šventės dalyviai, skamba orkestru muzika).

11–12 val. eisena į Dubysos slėnį.

12 val. šv. Mišios už Tėvynę Dubysos slėnyje.

13 val. šventės atidarymas.

Seimo socialinių reikalų ir darbo komiteto informacija

Parengta valstybinė šeimos politikos konцепcija

Liepos 5 d. LR Seimo sekretoriatė užregistruotas Seimo nutarimo projektas "Dėl valstybinės šeimos politikos koncepcijos patvirtinimo", kurio parengimui Seimo Šeimos ir vairo reikalų komisijos iniciatyva, Seimo valdybos sprendimu buvo sudaryta darbo grupė.

Per septyniolika Nepriklausomybės metų šeimos politika Lietuvoje nebuvo nuosekli. Šeimos politikos plėtros prioritetai, kaip teigia socialinių mokslo specialistai, svaravo nuo šeimos politikos, orientuotos į tradicinės šeimos išsaugojimą, gražinant moterų į šeimą, link siekio kurti palankias lyčių lygibės sąlygas, padėti šeimai derinti šeimos funkcijas ir profesinę veiklą. 1995 metais buvo parengta Šeimos politikos koncepcija, tačiau koncepcijos nuostatos buvo įgyvendinamos fragmentiškai, šeimos politikos plėtra neturėjo kryptingumo, nes labiau buvo plėtojama piniginės paramos šeimai sistema, nutostant nuo siekio kurti stiprią, savarankišką šeimą, skatinant atskomybę už šeimos funkcijų įgyvendinimą, stiprinant kartą solidarumą ir kt. Apie šeimos krizę byloja blogėjanti šalies demografinė situacija - mažas santuokų ir ganetiniai didelis ištuokų skaičius, žemas gimstamumo lygis ir senėjanti visuomenė. Santuokos, kaip vertybės, silpnėjimas, bendros, koordinuotos politikos, kuri būtų skirta šeimos vaidmens stiprinimui, šeimos vertybų puoselejimui, jaunimo rengimui šeimai nebuvinas valstybėje bei nepakankamas dėmesys darnailei šeimai, išryškino neigiamą poveikį visų visuomenės narių gerovei bei ateičiai.

„Darbo grupė valstybinei šeimos politikos koncepcijai parengti surengė eilę apklausų, konferencijų, susirinkimų ir posėdžių, sulaukė respublikos savivaldybių, nevyriausybinių organizacijų, atskirų piliečių pastabų ir pasiūlymų. Sulaukė pasiūlymų šioje koncepcijoje įvardinti santuokos svarbą, nes šeima, grįsta santuoka, yra istoriskai ir moksliškai patvirtinta patikimiausia institucija, sudaranti geriausias sąlygas visų jos narių visapusiškam ir pilnavertiškam prigimtinė galių ugdymui. Koncepcijoje apibrėžėme, kad šeima yra vyro ir moters santuokos pagrindu sukurtu, artimais ryšiais susijusi asmenų bendruomenė, valstybės laikoma subjektu, tuo pačiu pažymėdami, kad asmenų grupes, sukurtais ne santuokos pagrindu, bet siejamas artimų ryšių, ugdymo, tarpusavio pagalbos ir bendro ūkio vedimu, valstybė globoja, gindama motinystę, tėvystę ir vaidystę.

Valstybinės šeimos politikos koncepcijos projektas bus pateikiamas Seimui rudens sesijoje,“ – informavo LR Seimo narė, Seimo Šeimos ir vairo komisijos narė Vincē Vaidevutė Margevičienė.

Ias - numatyti ir vykdyti šeimą palankią ir stiprinančią bendrą politiką, kuri užtikrintų bendrasias sąlygas teikiant diferencijuotą valstybės ir visuomeninių institucijų pagalbą ir paslaugas šeimai visose srityse, siekiant, kad būtų sudarytos sąlygos jai būti autonominė, atsakingu, stabiliu, aktyviu ir savarankišku institutu, gebančiu visa-verčiai atlikti savo funkcijas.

Koncepcijoje siekėme atskleisti šeimos išskirtinę vertę asmens ir visuomenės gyvenime. Kadangi gyvenimas šeimoje yra palankiausias kiekvieno asmens visavertei socializacijai, valstybinės šeimos politikos prioritetas - kurti šeimai palankią aplinką, sudarant sąlygas įgyvendinti šeimos prokreacijos (gyvybės davimo) funkciją, ją derinant su kitomis šeimos socializaciją užtikrinančiomis funkcijomis; plėtoti diferencijuotas kompleksines paslaugas šeimai, stiprinant tévų vaidmenį, siekiant šeimos išsaugojimo ir deramos vaikų socializacijos; remti švietimo ir socialinės pagalbos programas, padedančias atkurti pozityviai šeimos patirtį, tuo ugdant jos neturinčių asmenų (nepilnoje šeimoje augusiu vaikui, išsiskyrusiu, vienišu) drąsą ir gebėjimą kurti šeimą įsipareigojant santuokai, formuoti teigiamą visuomenės požiūri į šeimą, pirmiausia per valstybės švietimo sistemą, nacionalinių transliuotojų, kitas valstybines institucijas, riboti šeimos institutą griaunancius viešumos veiksnius.

Koncepcijoje taip pat apibūdinaime šeimos raidos ir šeimos gyvenimo sąlygų problemas Lietuvoje bei numatėme valstybinės šeimos politikos veiksmų kryptis.

Koncepcija grindžiama istoriškai susiklosčiuiomis šeimos vertybėmis bei šeimos gerovę nusakančiomis sampratomis, kurios atitinka Konstituciją ir kitus teisés aktus.

Siekiant užtikrinti šeimos politikos nuoseklumą, koncepcionalumą ir ilgalaikiškumą bei veiksmų vientisumą ir koordinavimą, koncepcijoje siūloma įsteigti šeimos politiką kuriančią ir įgyvendinančią instituciją - Šeimos ir vairo reikalų ministeriją. Siūloma Seime įkurti Šeimos ir vaiko reikalų komitetą. Taip pat rekomenduojama sukurti šeimos vertinimo ir stebėjimo kriterijų bei rodiklių sistemą, kuri būtų naudojama nuolatiniam šeimos būklės stebėjimui ir analizavimui bei sukurti būtinų socialinių paslaugų šeimai infrastruktūros tinklą. Teikiami ir kiti pasiūlymai.

Valstybinės šeimos politikos koncepcijos projektas bus pateikiamas Seimui rudens sesijoje,“ – informavo LR Seimo narė, Seimo Šeimos ir vairo komisijos narė Vincē Vaidevutė Margevičienė.

LPKTS valdybos posėdis

Liepos 14 d. įvyko asociacijos Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdybos posėdis.

Darbo ataskaitą pateikė LPKTS valdybos pirmininke J. Marcinkevičienė. Ji informavo apie pasiruošimą Lietuvos tremtinių, politinių kalinių ir Laisvės kovų dalyvių saskrydžiu „Su Lietuva širdy“ Ariogaloje rugpjūčio 4 d. Gauti ir platinami šios šventės reklaminiai plakatai, visiems miestų bei rajonų savivaldybių merams išsiųsti raštai su prašymu suteikti saskrydžio dalyviams transportą, rasti galimybę paskatinti miestų ir rajono jaunimą dalyvauti šiame renginyje.

Toliau renkami duomenys dėl Lietuvos partizanų Motinų pagerbimo ženklo. Pageidautina, kad pavieniai asmenys teiktų duomenys apie parti-

zanų Motinas per LPKTS filialus.

Memorialų bei paminklų partizanams nuotraukų albumo išleidimui sudaryta darbo grupė: A. Lukša, P. Jakučionis, J. Endziulaitis, J. Lukšė. Dar laukiama nuotraukų iš Druskininkų, Elektrėnų, Joniškio, Kaišiadorių, Kretingos, Mažeikių, N. Akmenės, Šilutės, Ukmergės, Zarasų filialų.

LPKTS Tauragės apskrities koordinatoriumi patvirtintas Antanas Stankus.

Posėdyje buvo svarstomas Vyriausybės paramos visuomeninei kultūrinei veiklai paskirstymas pagal LPKTS filialų pateiktus projektus. Prašoma LPKTS filialus teikti projektus 2007 metams.

„Tremtinio“ inf.

TS PKTF tarybos posėdis

Liepos 14 d. Kaune, LPKTS būstines salėje, įvyko TS PKTF tarybos posėdis. I posėdį buvo pakviesti ir savivaldybių tarybų rinkimuose išrinkti TS PKTF nariai, dirbantys savivaldybių tarybose.

Posėdį pradėjo TS PKTF tarybos pirmininkė, Seimo narė V. V. Margevičienė, dalyvavo Seimo nariai – prof. V. M. Čigrijienė, prof. A. Dumčius, K. Starkevičius, TS PKTF pirmininkas, Seimo narys dr. P. Jakučionis, Kauno mst. savivaldybės tarybos narys R. Kaminskas, LPKTS pirmininkas A. Lukša, TS PKTF pirmininko pavaduotojai – A. Blažys, P. Musteikis, TS PKTF nariai.

Seimo narys prof. A. Dumčius informavo apie Kalniečių rinkiminės apygardos ir Seimo veiklą. Kauniečių labui numatoma atlikti kai kurių daugiaučių gyvenamujų namų, mokyklų ir darželių renovacijos darbus, Seime A. Dumčius pateikės nemažai įstatymų pataisų. Svarbiausios – dėl beglobių vaikų priežiūros, grąžintinų namų savininkų problemų, Tautinio ugdymo programos priėmimo. Seimo narys K. Starkevičius kritikavo sprendimus dėl šalies energetikos, socialinių problemų bei ES lėšų įsisavinimo.

TS PKTF pirmininkas, Seimo narys dr. P. Jakučionis išvardijo šių metų renginius. Jie ypač pabrėžė mokslo konferencijos "Komunizmą – į Tarptautinį tribunolą" svarbą. "Galime didžiuotis, – sakė P. Jakučionis, – kad mes pirmieji apie tai kalbame. Nė viena postkomunistinė valstybė kol kas tokio kongreso nesurengė." TS PKTF pirmininkas teigiamai įvertino seminarus istorijos mokytojams, ypač paskutinį, surengtą Utenoje. Pui-kaus įvertinimo sulaukė LPKTS junesniosios kartos saskrydis Kreivakiškyje ir surengtas žygis Dainavos apygardai. Jau išdalyta per 400 lentelių, kurios tvirtinamos prie partizanų Motinų kapų, tačiau vangiai pristatomos paminklų, monumentų ir memorialų nuotraukos, reikalingos

naujam albumui parengti.

Kalbėdamas apie Seimo darbą ir apžvelgdamas politinę padėtį P. Jakučionis informavo, jog svarbūs įstatymai – dėl naujos elektrinės statybos, dėl merų rinkimų tvarkos, kiti įstatymai bei jų pataisos vilkinami arba atidedami vėlesniams laikui, o Teismų įstatymas kol kas sustabdytas.

Lietuva jau rengiasi naujiems Seimo rinkimams. Tai – svarbus įvykis, kuriam deramai pasirengti turi ir TS PKT frakcija.

TS PKTF tarybos pirmininkė, Seimo narė V. V. Margevičienė kritikavo Seime taip netikėtai "išdygusį" renginį įstatymo klausimą, švietimo ir sveikatos reformų vilkinimą. "Mums reikia susikalbėti tarpusavyje – tai pirmoji sėkminges veiklos sąlyga", – sakė parlamentarė.

Kalbėjo Kaišiadorių savivaldybės tarybos narė A. Mickuvienė, Klaipėdos tarybos narys Č. Tarvydas, Tauragės – Stankus, Šilalės – L. Kalnaitytė.

Pateikti TS PKTF Statuto pakeitimai. Juos pristatė ir komentavo TS PKTF pirmininko pav. P. Musteikis. Pasiūlyta TS suvažiavimui pateikti naują TS PKT frakcijos Statuto redakciją.

Patvirtinti TS PKTF skyrių pirmininkai: Kauno Kalniečių poskyrio pirmininkė – A. Leonavičienė, Pakruojo – D. T. Mišauskienė.

Apie Seimo priežiūros komiteto veiklą bei jo kompetenciją kalbėjo Arimantas Dragūnevičius. Jis užduotas klausimas dėl padėties sprendžiant Kauno universitetinių klinikų ir Onkologijos ligoninės jungimosi problemų ir iš Europos Sajungos gaujamų lėšų tinkamą panaudojimą bei skaidrumą atsakė Seimo nariai V. M. Čigrijienė ir P. Jakučionis.

Pateikta išsami informacija dėl Lietuvos tremtinių, politinių kalinių ir Laisvės kovų dalyvių saskrydžio "Su Lietuva širdy", įvyksiančio rugpjūčio 4 d. Ariogaloje.

„Tremtinio“ inf.

Žinios iš Seimo

TS pasiūlymai dėl karo tarnybos reformavimo

Liepos 16 d. Seime buvo pristatytas Tėvynės sajungos karo tarnybos reformos vizijos projektas. Šią viziją spaudos konferencijos metu pristatė Tėvynės sajungos frakcijos narė, Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narė Rasa Juknevičienė. Naujo požiūrio į krašto gynybos organizavimą prieikė poto, kai Lietuva, tapusi NATO nare ir pradėjusi naudotis kolektyvinės gynybos sistema, pradėjo mažinti šauktinių kariuomenę ir sparčiai žengti profesionaliosios kariuomenės idėjos link. Pradėta įgyvendinti kariuomenės struktūros reforma, kurios viena sudedamųjų dalį – kuo labiau sumažinti šauktinių skaičių. Seimas, ypač liberalai, mielai pritarė šiai idėjai.

Vienas pirmųjų tokios reformos grėsmę Lietuvai įžvelgė Tėvynės sajungos Politinių kalinių ir tremtinių frakcijos pirmininkas, Seimo narys Povilas Jakučionis. Seime jis pateikė pasiūlymą ne taip drastiškai mažinti šauktinių skaičių (tik apie 2 proc. piliečių yra šaukiami atlikti karo prievolės). Tačiau Seimas tokį jo siūlymą atmetė. Tada P. Jakučionis atskleidė dėl tokios reformos Lietuvai kylančias grėsmes, esą perėjus prie profesionalų kariuomenės būtų sunaikintas šalį ginti apmokyti piliečių rezervas, taip pat sugriauta teritorinės gynybos galimybė, sunaikintas betarpiskas ryšys tarp kariuomenės ir visuomenės, kurio svarba buvo įrodyta po Antruojo pasaulinio karo, kai Lietuvos

partizanai, palaikomi gyventojų, galėjo dar 10 metų kovoti su okupantais. Be to, NATO pajėgos mus gintų tik oficialiai užpuolus agresoriui valstybei. Tačiau iš Estijos įvykių neatmestina, kad agresorius gali pasinaudoti Lietuvai neįlojaliais kitataučiais. „Vidaus problemų“ NATO nėra išpareigojusi spręsti. O juk Lietuva turi sienas su dvem nedraugiškomis valstybėmis. Tokią sudėtingą geopolitinę padėtį turi nedaugelis NATO šalių.

I.P. Jakučionio išskeltus diskusinius klausimus aktyviai įsitraukė Krašto apsaugos ministerijos specialistai, tačiau ne tiek tam, kad atsižvelgtų į jo siūlymus, tiek tam, kad numintų aktyviajų visuomenės dalį, ypač buvusius politinius kalinius ir tremtinius, kuri Seimo nario iškeltiems klausimams aktyviai pritarė.

Kertinis akmuo, leidžiantis dešiniesiems politikams gintis nuo liberaliųjų karštai geidžiamos samdytinių kariuomenės – LR Konstitucijos nuostata, kuri numato, kad kiekvienas Lietuvos pilietis turi ne tik pareigą ginti Lietuvos valstybę, tačiau ir teisę.

Taigi kiekvienas Lietuvos pilietis gali pareikalauti iš valstybės būti apmokytas ją ginti. Norint pereiti prie samdomos kariuomenės, reikėtų keisti LR Konstituciją ir panaikinti šią nuostatą. Tačiau nei vienos kadencijos atkurtos Lietuvos Seimui tai padaryti nepavyko, mat keisti Konstituciją nėra taip papras-

ta. Atsižvelgdama į tai ir naują situaciją, Lietuvai tapus NATO nare, Tėvynės sajunga pareiškė mananti, kad Konstitucijos 139 straipsnis turi būti įgyvendinamas, ieškant labiau šio laikotarpio aktualijas atitinkančią formą. Taip pat ji pareiškė nepritarsianti galimiems kitų partijų siūlymams keisti Konstituciją.

TS vadovaujasi šiai esminiai principais: Lietuvos kariuomenė turi būti rengiama šalai ginti, konstitucinis visuotinės ir besalyginės gynybos principas išlieka kertiniu Lietuvos gynybos principu, jis adaptuojamas prie narystės NATO poreikių ir taikomas kartu su kolektyvinės gynybos principu; karo tarnybos reforma turi būti vykdoma atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos saugumo situacija yra specifinė, lyginant su daugeliu NATO šalių. Nors agresijos prieš NATO valstybes grėsmę lieka mažai tikėtina, dėl nedemokratinės agresyvių užsienio politiką vykdančių valstybių kaimynystės Lietuvai ji yra labiau aktuali, taip pat yra ginkluotų išpuolių, smurinių ir kitokių provokacijų grėsmė.

Tėvynės sajunga visuomenės svarstymui siūlo du galimus karo tarnybos reformų variantus. Pirmas variantas numato tiek profesionalios kariuomenės, tiek universalaus pradinio septynių savaičių apmokymo galimybę visiems. O kitas variantas numato profesinės kariuomenės funkcionavimą, kai karo prievolės vykdymas sustabdo-

mas laikinai iki pasikeičiant padėciai.

Pirmuoju variantu visi 18–24 metų amžiaus jaunuoliai, pasitikrinę sveikatą, atlirkę septynių savaičių pradinį karinį apmokymą (dabar į privilomatą 12 mėnesių karietarnybą šaukiami 19–26 metų jaunuoliai). Baigus apmokymus būtų galima pasirinkti arba profesinę kariuomenę, arba toliau tapti civilinį gyvenimą. Tačiau toks žmogus būtų įrašomas į aktyvųjį arba individualų rezervą.

Pagal ši reformos modelį kariuomenę sudarytų trys pakopos: universalus pradinis karinis apmokymas (minėtos septynios savaitės), aktyvi profesinė tarnyba (iš jų vietoje šauktinių būtų priimami baigę pradinį karinį apmokymą ir pasirašyti sutartį tarnaujant trejus metus) arba tarnyba aktyviajame rezerve. Aktyvusis rezervas būtų Krašto apsaugos savanorių pajėgas, atsinaujinančios universalų pradinį karinį apmokymą bausmeiškiniams kariai. Šios pajėgos reikalingos ir greito reagavimo mobilizacijos atveju, ir vykdant užduotis, priimant NATO pajėgas, taip pat papildyti profesines pajėgas užsienio misijose bei dalyvauti stichinių nelaimių operacijoje Lietuvoje. Rezervo sudėtinė dalimi turi būti veikla Šaulių sąjungoje, kuri būtų labiau stiprinama.

Antras TS siūlomas reformos variantas numato tik profesionalių karių kariuomenę su tam tikromis išlygomis. „Sustabdžius šaukimą į

privilomatą karo tarnybą, į profesinę karo tarnybą norintieji būtų priimami asmenys, kurie per bandomąjį laikotarpį įgytų pradinį parengimą ir po to pasirašytų sutartį trejų metų tarnybai. Garbingai bai- gę tokią terminuotą tarnybą asmenys galėtų ją pratesti iki 5 metų arba pereiti į aktyvųjį ar individualųjį rezervą“, – aiškino spaudos konferencijoje R. Juknevičienė.

Išsamūs Tėvynės sajungos siūlymai, kaip reformuoti karo tarnybą Lietuvoje, paskelbti TS interneto svetainėje www.tsajunga.lt.

Kad Lietuvai teks vienaip ar kitaip perorganizuoti savo gynybines pajėgas, akivaizdu. Tačiau tai negalima daryti formaliai, neatsižvelgus į tikrus šalies saugumo poreikius. Interneto dienraštis „Delfi“ paskelbė, kad ruošdamasi pereiti prie profesionalios kariuomenės Vyriausybė jau šiemet karių skaičių sumažino vienu tūkstančiu, iš jų 500 šauktinių. Kitąmet karių skaičius irgi bus mažinamas, tik jau šauktinių sąskaita, nuosekliai iki 2012 m. didinant profesionalų ir kariuomenės skaičių.

Šiuo metu iš 26 NATO šalių beveik du trečdaliai valstybių yra pasirinkę profesinialią karo tarnybą. Be Lietuvos, šauktinių kariuomenes dar turi Estija, Norvegija, Graikija, Turkija, Vokietija ir Danija. Greitai jos planuoja atsisakyti ir Rumunija, iki 2011 m. – Bulgarija, o iki 2012 m. – Lenkija.

Ingrida VEGELYTĖ

Ivykiai, komentarai

Gajos raudonosios bacilos

vas profesoriui Danielui Bertu uždavė klausimą: „Kaip jūs vertinate kalbas apie komunizmo nusikaltimus, dabar tapusias labai populiaromis kai kuriose Rytų Europos šalyse? Ir ne tik Rytų Europoje. Šių metų pradžioje Europos Tarybos Parlamentinė Asamblyje priėmė rezoliuciją, oficialiai išmerkiančią komunizmo nusikaltimus ir praktiškai suliginančią nacizmą ir komunizmą?“ Aišku, A. Timofejevas ir kiti Kremliaus politologai bei vadinamieji istorikai žodžius apie komunizmo piktadarybes ir nusikaltimus rašo kalbutėse. Iš ši klausimų prancūzų profesorius D. Bertrand, kaip ir daugelis senosios Europos politikų ir politologų, atsakė: „Vokietijos ir SSRS totalitariniai režimai lyginami gana dažnai. Tam tik-

rū sutapimų tarp Trečiojo Reicho ir Stalino laikų Sovietų sajungos yra, tačiau nacismu ir komunizmu projekta net lyginti negalima. Jie absooliučiai skirtinė. Nacizmas – tai rasizmas, vienos nacijos viešpatavimas, komunizmu visiškai nebūdingas. Komunizmo projektuose yra akiavaidūs socialinės pažangos siekių: aprūpinimas būstu, visuotinis užimtumas, nemokamas mokslas ir kiti. Pažvelkime vien tik į Kubos pavyzdį. Po revoliucijos ten atsirado visuotinis raštingumas, nemokamas gydymas. Žinoma, ten néra demokratijos, bet žmonės gali išgyventi. Būtų didelė klaida sutapatinti Stalinių su visa SSRS istorija. Stalinius tebuvo tiktais vienas šios šalies istorijos periodas. Tačiau reikia atkreipti dėme-

si į pasiekimus valdant Staliniui. Kai jis atėjo valdžion, šalis buvo labai silpnai išvystyta, mažiausiai šimtą metų atsilikus nuo Vakarų. Stalinas matė, kad iš visų pusų apsuptas priešiškų jėgų, tai ir nulémė jo prioritetus, pirmiausia sunkiosios pramonės išvystymą ir ginklų gamybą. Stalinas sukūrė mobilizuotą ekonominę sistemą, darbo lagerius, kaip nemokamo darbo šaltinį. Taigi iš esmės negalima ideologizuoti rimto požiūrio į istoriją.“

Taigi ne tik prancūzų profesorius, bet ir dauguma Europos kairiųjų deklaruoją, kad komunizmo nusikaltimų né iš tolo negalima lyginti su nacių nusikaltimais, o koncentracijos stovyklas, kuriose badu mirė ir buvo nukankinta milijonai žmonių, sugalvo-

jo ne Stalinas, o Hitleris. Nesvarbu, kad jos buvo įkurtos nuo pat bolševizmo pergalės Rusijoje, kai Hitleris dar tik svajojo apie valdžią Vokietijoje. Mirties stovyklas Vakarų politikai ir intelektualai švelniai vadina „darbo lagere“ kurie ant kojų pastatė sovietinę imperiją. Pagal juos, Stalino režimas buvo vos ne pažangus reiškinys.

Minėtas prancūzų profesorius išdėstė ir tai, kad ne vien Sovietų sajungos komunistiniai genčekai vykdė agresyvią bauginimo politiką: ligiai tą patį darė Prancūzija Alžyre, Belgija-Konge, Jungtinės Amerikos Valstijos – Vietnamu. Liūdina, bet senoji Europa nieko nepasimokė iš skaudžių istorijos pamokų, o komunizmo šmékla, anot Markso, tiktais kitais pavidais tebeklaidžioja po senajį žemyną.

Jonas BALNIKAS

“Ši skrydį skiriame Tau, Lietuva!”

(atkelta iš 1 psl.)

Mes, gyvendami tokiais laikais, kada orą stengiamasi panaudoti žmonijos reikalams, laikome savo pareiga tautos vardu tą darbą garginai atlikti. Jaunoji Lietuva! Tavo dvasios įkvėpti, mes stengiamės tą pasirinktą uždavinį įvykdyti. Mūsų pasisekimas tegu sustiprina Tavo dvasią ir pasitikėjimą savo jėgomis ir gabumais! Bet jei Neptūnas ar galingasis audrų Perkūnas ir mums būtų rūstūs – pastotų kelią į Jaunąją Lietuvą ir pašauktų „Lituaniką“ pas save – tada Tu, Jaunoji Lietuva, turėsi iš naujo ryžtis, aukotis ir pasirengti naujam žygium, kad audringyjų vandenynų dievai būtų patenkinti Tavo pastangomis, pasiryžimu ir nekiestų Tavęs į Didžių Teismą, „Lituanikos“ laimėjimai tegu sustiprina jaunųjų Lietuvos sūnų dvasią ir įkvēpia juos naujiems žygiams. „Lituanikos“ pralaimėjimas ir nugrimzdimas į Atlanto gelmes tegu auklėja jaunuolių atkaklumą ir ryžtingumą, kad Sparnuotas Lietuvis būtinai įveiktu klasdingaji Atlantą Tėvynės Lietuvos garbei. Tad ši skrydį skiriame ir aukojaime Tau, Jaunoji Lietuva! Tą didžių bandymą pradėsime tikėdamiesi Dangaus palaimos. Stepas Darius, Stasys Girėnas.

Būtent šių testamento žodžių reikšmę – patriotiškumą, pasiaukojimą ir ryžtą – šiuo sudėtingu istoriniu laikotarpiu liepos 15 d. didvyrių žūties vietoje, prie Lietuvos Vyriausybės rūpesčiu 1936 m. architekto Vytauto Landsbergio-Žemkalnio suprojektuoto ir pastatytuo memorialo, aukodamas šv. Mišias pabréž Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajégų kapelionas kpt. dr. Virginijus Veilentas. Paminėti 74-ųjų lakūnų žūties metinių tradiciškai, kaip ir kasmet, susirinko lietuvių ir lenkų valdžios, kariuomenės, visuomeninių ir jaunimo organizacijų atstovai. Šiemet Lietuvos tautinių mažumų ir išeivijos departamento iniciatyva minėjime dalyvavo Lietuvos skautijos atstovai bei dvi lietuvių kilmės brazilės skautės, atvykusios mokytis lietuvių kalbos iš San Paulo, bei Lenkijos lietuvių jaunimo sąjungos nariai. Minėjimo, surengto LK Karinių oro pajégų štabo, Vytauto Didžiojo karo muziejaus ir Lenkijos lietuvių draugijos Ščecino skyriaus pastangomis, metu kalbėjusieji Myslibožo miesto ir valsčiaus burmistras Lešekas Vieruckis, Lietuvos užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas, Lenkijos užsienio reikalų viceministras Pavelas

Trasatlantinių lakūnų žūties vietoje (iš kairės): Lietuvos karas Lenkijoje plk. Romas Žibas, LKKarinių oro pajégų štabo viršininkas plk. ltn. Sigitas Gudeika, krašto apsaugos viceministras Antanas Valys, užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas, Karinių oro pajégų vadas plk. Artūras Leita, kpt. Vitalijus Sadrejevas ir Vytauto Didžiojo karo muziejaus direktorius plk. ltn. Gintautas Surgailis

Lietuvos skautai ir Lenkijos lietuvių jaunimo organizacijos nariai renginio metu

S. Dariaus ir S. Girėno muziejuje (iš kairės): ekspozicijos sudarytoja istorikė Dalė Naujalienė, „Tremtinio“ redakcijos darbuotoja Dalia Maciukevičienė, Vytauto Didžiojo karo muziejaus direktorius plk. ltn. Gintautas Surgailis ir Lenkijos lietuvių bendrijos Ščecino sk. pirm. Viktoras Buvelskis

Autorės nuotraukos

Kovalas sakė, kad Stepono Dariaus ir Stasio Girėno, kaip lietuvių tautos patriotų, žygdarbis niekada nebus pamirštinas, o žymių asmenybių paminti susirinkusius dvielę – lietuvių ir lenkų tautų atstovus sieja ne tik istoriškai susiklostė ryšiai, bet ir tarpalstybinė partnerystė ir bendradarbiavimas bei kasmet vis didėjantis abiejų tautų čia susitelkiančio jaunimo skaicius, sąlygojantis naujas pažintis, ryšius ir nenutrūkstančią draugystę.

Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajégų vadas plk. Artūras Leita įvardijo atminimo ženklus, įamžinusius lakūnų atminimą. Beje, Myšlibožo, nuo 1996 m. palaikančio

Renginio metu skambėjo Lietuvos skautų ir Punsko licėjaus mokinį atliekamos lietuviškos dainos ir giesmės.

Už nuolatinį rūpestį ir drąsą daugiau nei 60 metų saugant lietuvių tautai brangių asmenybių atminimą, simbolizuojantį geranoriškus Lenkijos ir Lietuvos ryšius sudėtingu istoriniu laikotarpiu, nusipelnę Lenkijos piliečiai, tarp jų ir buvęs urėdas Piotras Nevinskis – pirmasis Lenkijos valstybės atstovas, pradėjės rūpintis memorialo apsauga ir priežiūra, Lietuvos užsienio reikalų ministro Petro Vaitiekūno ir Lietuvos ambasadorius E. Meilūno buvo apdovanoti Dariaus ir Girėno medaliais. Už lietuviybės puoselejimą Tautinių mažumų ir išeivijos departamento direktorius A. Petrauskas Garbės auksą ženkla įteikė Lenkijos lietuvių draugijos Ščecino skyriaus pirmininkui Viktorui Buvelskiui, 1944 m. nuo sovietų represijų su tévais pasitraukusiam iš Kalvarijos.

Šventėje dalyvavusieji maloniai buvo priimti ir netoliše įkurtame Stasio Dariaus ir Stepono Girėno muziejuje, veikiančiame nuo 1990 metų. Mintis čia įkurti muziejų kilo penkiems aviatoriams, 1988 m. dviračiais atvažiavusiems iš Lietuvos aplankyti transatlantinių lakūnų žūties vietą. Jau po metų lietuvių paaukotomis lešomis ir Myslibožo burmistro bei urėdijos pastangomis buvo pastatyta medinė klėtelė, Vytauto Didžiojo karo muziejaus Karybos skyriaus vedėjos Dalės Naujalienės - įrengta ir vis atnaujinama muziejaus ekspozicija, globojama LKKarinių oro pajégų, Vytauto Didžiojo karo muziejaus bei Lenkijos lietuvių draugijos. Liepos 15-ają prie klėtelės plazdeno Trispalvė, būriavosi gausus būrys lankytojų. „Švieta sakralinė – „Lituanicos“ ir mūsų tautos didvyrių – lakūnų žūties vieta, tačiau kasmet tą dieną ji tampa ir lietuvių bei lenkų vienybės salele.“ Tad belieka palinkėti, kad Atlanto nugalėtojų vardai ir testamentas kiekvienam čia apsilankiusiam įkvėptu ryžto naujiems sumanytiams ir žygiams bei stiprintu dvasią vieybei ir pasiaukojimui.

Dalia

MACIUKEVIČIENĖ

Lietuvos politinių karinių ir tremtiniių sąjungos valdyba bei „Tremtinio“ redakcija nuo širdžiai dėkoja Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajégų vadui plk. Artūrui Leitai bei ats. kpt. Gintautui Deksniui, sudariusiems galimybę redakcijos darbuotojai aplankyti Stasio Dariaus ir Stepono Girėno žūties vietą Lenkijoje.

Kiek lieka Lietuvos tautinės valstybės?

(atkelta iš 1 psl.)

Kai Seimas 2007 m. birželio 21 d. priėmė visokio alkoholio reklamą per radiją, televiziją, žiniasklaidą draudimą, tautos girdymo verslo liūtai surengė visuomenės parą rinkimą Prezidentui, kad šis vetuotų tą įstatymą. Sportininkų grupė (Artūras Poviūnas, Arvydas Sabonis, Virgilijus Alekna ir kiti), menininkų grupė (Gintaras Rinkevičius, Virgilijus Noreika, Irena Milkevičiūtė ir kiti), medių grupė (prof. R. Benetis, prof. V. Budrys, prof. K. Vitkus ir kiti) šoko ginti niekingą alaus industriją. Ar su tokiu mentalitetu galima ginti tautos ir valstybės interesus?

Rašytoja Renata Šerelytė apie tai sakė: „Man darosi jau bloga nuo dviejų „tarptautinių“ Lietuvos įvaizdžio versijų: krepšinis ir alus“ („Lietuvos žinios“, 2006 m. rugpjūčio 5 d., p.8).

Mokykla prie Lietuvos idėja

„Dialogo“ savaitraščio (ankstesnis pavadinimas „Tėvynės šviesa“) panaikintas esant ministrui D. Kuoliui) re-daktorė Elena Tervidytė, Le ningrado partinės mokyklos absolventė, straipsnyje „Mokyklu pavadinimai: kultūra be verslumo“ nurodo, kad V. Kudirkos, J. Basanavičiaus ir pa-našūs pavadinimai nusenę – prasminga finansinės paramos gavimo sumetimais į mokyklos pavadinimą įtraukti kokiros nors firmos, banko ar pa-našų vardą („Dialogas“, 2007 m. birželio 15 d., p. 9). Pa-vyzdžiu, gimnazija „Cili pica“.

Lietuvos švietimo ministe-rijos informacinis leidinys „Švietimo naujienos“ 2007 m. birželio 27 d. numeryje iš spausdino Utenos Krašuonos pagrindinės mokyklos dailės vyresniosios mokytojos (nu-rodyta „verslumo konsultantė“) D. Puodžiukienės mintis: „Ugdant jaunają kartą būtina atsižvelgti ir į nūdienos aktuali-alias, skatinti iniciatyvumą bei kūrybiškumą, ugdyti tole-rancią ir kosmopolitišku-mą...“ (p. 9).

Nevalstybinės švietimo įstaigos „Lietuvos Junior Achievemel“ Lietuvoje veikia jau 14 metų. Jos progra-moje dalyvauja 170 mokyklų, o klasėse, kur dėstoma taiko-moji ekonomika, mokosi apie 4000 mokinį.

(Bus daugiau)

Skaudus smūgis partizanams

Bene ryškiausius Lietuvos partizanų kovos istorijos puslapius pasiaukojama drąsa ir savo krauju per trejus kautynių metus išraše Lietuvos kariuomenės karininkas, partizanų pulkininkas Antanas Baltūsis-Žvejys, pusantrū metų vadovavęs Tauro apygardos kovotojams.

1946 m. pabaigoje Juozo Lukšos-Skimanto pastangomis buvo demaskuota SMERŠ čekistų kontroliuota išdaviko Juozo Markulio-Erelės suburtos BDPS veikla. 1947 m. pradžioje į Tauro apygardą perkėlus Vyriausiajį ginkluotų pajėgų štabą, viršininku paskirtas nuoseklus Lietuvos partizanų kovos strategas – partizanų pulkininkas Žvejys.

Okupuotos Lietuvos SSR valstybės saugumo ministro generolo majoro Kapralovo nuolatiniai įsakymai Kauno, Marijampolės, Vilkaviškio, Šakių ir Prienų apskričių MGB skyrių vadovams – surasti ir sunaikinti Tauro apygardos štabą ir jo vadą Žvejį, nedavė lauką rezultatų. Dažnai vykdomos, kruopščiai parengtos, stambių MGB karių pajėgų ir spec. dalinių operacijos buvo nesėkminges. Apskričių įrvalsčių MGB operatyvinių-agentūrinių skyrių užverbuotų agentų ir slaptų šnipų pastangos – išaiškinti ir nustatyti apygardos štabo slėptuvų vietas, ilgą laiką buvo bevaisės.

1947 m. gruodžio mėnesį Vilkaviškio MGB skyriaus čekistams pavyko išaiškinti ir „Tiesos“ slapyvardžiu agente užverbuoti Baltūsių tarnaitę, saugančią Žvejo gimtinės ūki. Gavusi emgebių užduotį, agentė „Tiesa“ pradėjo dažniai susitikinėti ir čekistų nurodymu materialiai remti 1947 m. tremties išvengusią, ištėviškės pasitraukusią Žvejo seserį Anelę. Pasinaudojusi Anelės patiklumu, okupantų agentė netruko surinkti emebistams rūpimos informacijos apie sesers ir brolio susitikimus ir partizanų lankymosi vietas. 1948 m. sausio pabaigoje agentė „Tiesa“ pranešė ją užverbavusiam operatyvininkui, kad sausio 28 d. Žvejys su keliais partizanais buvo netoli Pilviškių gyvenančio ūkininko sodyboje. Gavę ši pranešimą čekistai įpareigojo agentę, kaime pasirodžius partizanams, nedelsiant informuoti Pilviškių arba Vilkaviškio MGB pareigūnus.

Tauro apygardos partizanų veiklos tyrinėtojo B. Ulevičiaus rasti ir „Laisvės kovų archyvo“ Nr. 23 publikuoti KGB archyvų agentūrinių bylų išraišai liudija: „Šiu metų sausio 31 d. 23 val. 50 min.

Vilkaviškio aps. MGB skyrius gavo agentės „Tiesos“ pranešimą, kad buožės Baltrušaičio ūkyje su grupė partizanų slėpiasi Tauro apyg. vadas plk. Žvejys ir ketina būti iki vasario 3 dienos.“

Nedelsiant Vilkaviškio aps. MGB skyriaus viršininko papulkiniukio Židko sukvyesti operatyvinių skyrių čekistai bei mieste dislokuoto 260-ojo šaulių pulko MGB 2-ojo bataliono vadas mjr. Žurkinas ir štabo viršininkas vyr. ltn. Lunevas sudarė detalų partizanų vado ir jo palydovų sunaikinimo planą. Nutarta operaciją vykdyti trimis spec. daliniu ir Vilkaviškyje bei Pilviškiuose dislokuotų karių pajėgų grupėmis. Vidurnaktį kovinės parengties signalo pakeltos karių MGB grupuotės pradėjo vykdyti operacijos plane suderintus ir papulkiniukio Židko patvirtintus veiksmus. Vilkaviškyje dislokuota 260-ojo šaulių pulko MGB 2-ojo bataliono 5-osios kuopos 44 enkavedistų grupė, vadovaujama dviejų karių ir 12 seržantų, ginkluota šešiais lengvaisiais kulkosvaidžiais ir automatiniais ginklais bei granatomis, „ZIL-5“ markės automašina išvyko Stirniškių kryptimi. Pakeitė marsrutą ir prie Obšrūtų kaimo palikę sunkvežimį, enkavedistai laukais nuslinko į plane nurodytą vietą, šeštą valandą ryto iš Šiaurės vakarų pusės blokavo Gulbiniškių kaimą. Pilviškiuose dislokuoto MGB 260-ojo šaulių pulko 2-ojo bataliono 6-osios kuopos 40 enkavedistų grupė, gavusi įsakymą ir konkretių užduotį, vadovaujama dviejų karių ir dešimties seržantų, ginkluota keturiais lengvaisiais kulkosvaidžiais, automatais ir paprastais šaulių ginklais, juosmens diržus „pasikaiše“ 80 rankinių granatų, siekdami suklaidinti gyventojus, demonstratyviai pasuko Antanavo link. Nutolusi nuo miesto, „baudėjų“ grupė pakeitė judėjimo kryptį Būdviečių kaimo link ir šeštą valandą ryto iš Pietryčių pusės pašlapčia blokavo numatyto Gulbiniškių kaimo prieigas. Partizanams suimi, o pasipriešinus – juos sunaikinti pasiruošusi keturių MGB štabo karių, penkių spec. dalinių seržantų ir vienuolikos enkavedistų šaulių puolančioji grupė trečią valandą nakties atvažiavo prie Gulbiniškių kaimo. Sustojo Vilkaviškio-Pilviškių plento šalikelėje, operacijos vadovai: bataliono vadas mjr. Žurkinas ir Vilkaviškio MGB viršininko pav. kpt. Krugovcovas, patikslino paskutinius blokuojančios ir puolančiosios grupių sąve-

kos nurodymus: bataliono vadovo pavaduotojui vyr. ltn. Doikinui su 14 kareivių grupė įsakė glaustai blokuoti Baltrušaičio sodybą ir nieko iš jų neišleisti. Jei kas bandytų į sodybą patekti, netrukdyti ir išleisti. Bataliono štabo viršininko vyr. ltn. Lunevo grupė teko pagrindinė operacijos vykdymo užduotis. Pamačius bataliono vado mjr. Žurkino raketos signalą, su šešiais kareiviais pradėti sodybos pastatų kratą ir suradus partizanų slėptuvę, ją šтурmuoti. Palikusios paplentėje „gazikus“, abi enkavedistų grupės glaustu žiedu apsupo sodybą ir iki ryto kantriai laukė sutarto operacijos vadovo signalo.

1948 m. vasario 1-osios rytu išaušus, apie 10 val. Gulbinėskių padangėje nušvito balta raketa. Vyr. ltn. Lunevas su grupė MGB kareiviu įslinko į Baltrušaičio sodybos kiemą ir pradėjo kręsti visus pastatus. Čekistų tardomas Motiejus Baltrušaitis netrukus patvirtino, kad ant tvarto sukrutame šiene slėpiasi trys partizanai. I primygintinės čekistų vadų siūlymus pasiduoti, partizanai atsakė automatių ugnimi... Tai patvirtina įrašas čekistų operacijos akte: „Tris kartus buvo siūloma pasiduoti, iš ką jie atsakė keiksmai ir ugnimi. Grupė panaudojo ginklus“.

Supratę, jog prasiveržti iš apsupto tvarto néra vilčies, partizanų vadas Žvejys ir jo adjutantas, partizanų jaunesn. ltn. Pranas Žalvaris-Šapalas padegė su savimi turėtus štabo dokumentus. Vengdamai gyvi patekti į čekistų namus, vadas ir jo adjutantas garbingai žuvo.

Nuo padegtyų dokumentų įsiliepsnojus šienui ir „plečiantis gaisro židiniui, buvo imtasi priemonių ugniai likviduoti“, akte rašė MGB čekistai.

Tikėtina, jog Žvejui pavaldžios Tauro apygardos štabo apsaugos 24-osios (Maiironio) kuopos vadas, Lietuvos kariuomenės puskarininkis, partizanų mjr. Juozas Balsys-Dobilas lipančius ant tvarto emgiebistus pasitiko vokiško kulkosvaidžio „MG“ šūviais. Tik pasibaigus šoviniams, Dobilas pakėlė pri savo smilkinio pistoleto vamzdį... Akiavaizdu, kad emgiebistų suraštame akte teiginiai neatitinėti tikrovės: „Turintis majoro laipsnį „banditas“ (partizanas) nusišovė tuo metu, kai kareiviniai pradėjo lipti ant šieno...“ Teiginys: „Atliekant čekistinę-karinę operaciją iš mūsų pusės aukų nebuv...“, tikriausiai neteisingas, arba pagrįstai abejotinas.

Vytautas JUODSNUKIS

Svetimoj padangėj

Dėdės Jono Dagilio atminimui

Viena iš tūkstančių

Sodybos kvepėjo nužydėjusių liepų medumi, kaimas jau ruošesi kirsti rugių: kvietėsi talkas, vyrai plakė dalgius, prie kotų rietė lankelius. Visi jautė – turbūt paskutiniai metai, kai patys nusiims užaugintą derlių: sako, kitąmet varys į kolchozus – ir viskam galas! Ir be to daug kam niekada nebuvo lemta gimtinėje kirsti rugių: vidurnaktį kareiviai apsupo namus, įsakė greitai ruoštis tolmai kelionei – auštant visoje Lietuvoje netilo verksmai, aimanos, nebylūs šauksmai – už ką?!

1945 m. liepos 24-osios rytmėti Garliavos miestelio gyventojus nutvilkė žinia: valsčiaus stribyno kiemas pilnas mašinų, kuriose dešimtys šeimų su vaikais, seneliais, manta, – veža į Siberią! Aplink stovinavo sargybiniai – sovietų kareiviai ir stribai, rūstūs, nekalbūs. Beveik visi vežamieji buvo aplinkinių kaimų ūkininkai: Alubauskai iš Ilgakiemio, Povilaičiai iš Tvarkiškių, Mockevičiai iš Stankaičių, Drūlios iš Pavytės, Glyliai iš Poderiškių... Visos partizanų arba jų rėmėjų šeimos. Represijų Lietuvos vadai generolai A. Guzvičius ir J. Bertašiūnas veikė itin uoliai, paties Berijos prasė leisti iš kiekvienos apskrities ištremti ne mažiau kaip po 50–60 „banditų“ šeimų.

Stanaičių kaimo ūkininko Jono Dagilio šeimos būrelis nemažas: jiedu su žmona, keturi vaikai – 14 metų Kostas, 13 – Vytautas, 10 – Verutė, 8 – Sabina bei podukra, suaugusi mergina Konstancija. Ištremia turbūt už jį, posūnį Ksaverą Glylį – partizaną, slapyvardžiu Aitvaras – Povilo Pečiulaičio bičiulį nuo mažų dienų, bendramokslį. Ir už tai, kad turėjo 21 ha žemės bei ūki.

Gal amžinai sudie, gimtine!..

Jonas Dagilis buvo darbštus, energingas, smagaus būdo, mėgo mažumelę pasigirti, pasididžioti ūkiui, vaikais, darbais. Jis vedė našlę Konstanciją Glylenę, jos vyrui mirus. Moterį su penkiais vaikais, gerokai vyresnę, tačiau svarbiausia – tvarkingą, rūpestingą. Per beveik 20 bendro gyvenimo metų padėjo auginti, išleisti į žmones jos vaikus – Antaniną, Mikasę, Konstanciją, Juditą, Ksaverą. Gyventi nebuvo lengva, reikėjo dirbtį iš visų jėgų.

Vos grįžus sovietams pradėjo trupeti nusistovėjės gyvenimas. Jis, Jonė, kaip ir kitus lietuvius, užplūdo pasipriešinimo nuotaika – ginti savo že-

mę, tėvynę. „Ne jiems, rusams, mums ant sprando joti!“ Jis pritarė posūnui Ksaverui, kai tas ėmė slapstytis ir klojime įsirengė slėptuvę, kai naktis ateidavo pažystomi vyrai partizanai – Bronius Daučėla, Alfonsas Mockevičius, Jonas Pažera, Kazys ir Petras Dagiliai, Pranas Rimas.

Didesnį pavoju ir grėsmę Dagilis pajuto, kai per praėjusias Kalėdas Pagiriuse mūšio metu sovietai sudegino jo sesers Kastutės Arlauskienės namus, o žiemą nukovė

Veronika ir Sabina Dagilytės.
1948 m.

sūnų Alfonso, partizanų būrio vadą Vilką. Pavasarį į Vorkutą išvežė Jono krikšto sūnų, brolio vaiką Vytautą. Pamažu sėlinio baimė į širdį... Dabar staiga ta juoda lavina užgriuvo ir jo namus...

Tik pritempus vilkstinė mašinų iš Garliavos pasuko Kauko link. Jonas, prisilaudęs prie mašinos borto, mintimis atsisveikino su gimtine. Mašinos kriokte kriokia, veža vis toliau į nežinią, o jų šviesos lyg vilkų akys spindi sutemose ir kelia dar niekada nepatirtą praradimo šiurpą.

Vergovė prie Pečioros

Beveik visa mėnesį traukinys juos vežė į Šiaurę. Kai pa siekė taigą, po vieną kitą va goną vis atkabindavo. Pasi baigus geležinkelio, plukdė baržomis plačia Pečioros upę. Kažkur ne per toliausiai buvo Uralas ir Barenco jūra. Iš baržos išlaipindavo po kelias šeimias. Mirusius palikdavo pakrantėje. Mikas Pečiulaitis, partizano Lakštingalos tėvas, taip pat neatlaikė sekinančios pusbadės kelionės. Lietuviai jį palaidojo Ragodino kaimelio pakrašty. Visų pasiimti maisto ištekliai besidalijant baigėsi. Teko maitintis prižiūrėtojų pakiesta dvokiančia žuvimi. Ir vaikai, ir suaugusieji pradėjo sirgti.

(keliamo į 6 psl.)

Svetimoj padangėj

(atkelta iš 5 psl.)

Dagilio šeimai ir dar kelias išlaipino Trojicko Pečiorsko rajone, Kanaš Jolio gyvenvietėje. Čia stovėjo du lentiniai barakai, kontora, pirtis, kepykla. Visas paupys šimtus kilometrų buvo nusėtas tokių lagerių, lageriukų. Didžiausi – Buchtą, Intą. Atvežė ir išmetė, paliko be duonos kąsnio, be teisių, pasmerkė badauti, šalti, vargti. Pažemino, vadino "banditais".

Čia reikėjo darbo vergų, "pratino" prie juodos kasdienybės: ir tėvams, ir vaikams barakuose ketti dviaukščiai lentiniai gultai. Valgyti duodavo dubenėlių buizos, kelis šaukštus košės – ir į darbą! Dienos davynys – kepaliukas forminės duonos visai šeimai.

Dirbtį Dagilių šeimoje beveik nebuvo kam. Motina pasiligojusi, prislėgta, pajėgė tik prižiūrėti ir iškürenti pirtį. Pati su dukrelėmis turėjo pasirūpinti malkų, iš upės tempti vandenį. Tėvai ir paaugliusūnus išvarė į taigą kirstimiško, vežtimedžius prie upės. Dar jaunystėje tėvas dėl sužeistos kojos buvo apšlubės ir negalėjo sunkai dirbtį, bet vis tiek ėjo į kirtavietes.

Visus gąsdino artėjanti Sibiro žiema. Žmonės miegojo apsirengę, kas ką turėjo. Po dangų klajojo Siaurės pašvaistė, kiek graži, tiek ir bauginanti – atrodė lyg didžiulis žemės gaisras. Tėvai ir motinai buvo beviltiškai liūdina, kad negali padėti savo mažamečiams vaikams. Jie sukrito, sulyso. Rašė giminėms, kaimynams į Lietuvą, šaukėsi pagalbos – duonos kąsnio, bet nei siuntinių, nei laiškų nebuvo. Kas atsitiko? Juodos baišios mintys netilpo galvoj, širdis dejavo. Vėliau atėjo ir laiškų, ir vienas kitas siuntinys, bet čia juos iškraustydavo, pusę išvogdavo. Taip slinko sunkiausiai pirmieji dveji, treji tremties metai, bet žūtbūt reikėjo laikytis. Ypač seko tévelių jėgos.

Motinos širdis

Mama ištvérė vos trejetą metų. Nepakeliamas vargas, išgyvenimai paastrinėti įsinejusių kepenų ligą ir 56 metų moteris atrodė lyg senelė. Jauseniai juodas nevilties debesis buvo užgulės jos dvišią ir niekada neprāšviesėjo. Baisiusia buvo ne mirtis, o joudame varge palikti savo vaikus, tik persiritusius per vaidykstę slenkstį ir šiek tiek ügtelėjusius sūnus. Raudonieji baigė viską atimti: tévynę, žemę, namus ir vaikus. Vyresnioji Konstancija nuteista tre-

jiems metams, bandė pabėgti iš tremties. Ji įkalinta Permės lageriuose; Juditą Gyltę po jų išvežimo sugavo Klaipėdoje, nuteisė 10 metų, išvežė į Mordoviją. Ksavera, vienintelis sūnus iš pirmosios santuokos, partizanas, padėjo galvelę mūšyje... Ašarų jau nebebuvo. Motina jau niekuo netikėjo, bet stengėsi to ne-parodyti vaikams.

Prieš išvežant į rajono ligoninę ji atsisveikindama liepė visiems išverti, neapleistivėnas kito; trylikametei Verutai, kaip vyriausiajai, prižiūrė-

Kostas, Veronika ir Vytautas Dagiliai
1951 m.

žas, nugvelbės vieną kitą sau-jelę. Tačiau turėjo saugotis, kad jų neliktu kišenėse ar užkibusių akuotų antvešlių ušus. Pamatys prižiūrėtojai – mokėsi kaip už auksą.

Kartą Joną Dagilių, prie laužo besišildantį atgrubusias rankas, dar nebaigus medžių vežti, užklupo prižiūrėtoja Marusia. Jis mokėjo rusiškai, tad bandė teisintis ir ištarė žodį "tovarišč". Už tai gavo šautuvu buože į galvą tokį kirtį, kad kraujas ištryško ne tik iš žaizdos, bet ir iš ausų. "Še, tau, bandite, tovarišč! – rėkė išsūtusi Marusia, kad miške visi girdėtų. Nors po savaitės kitos Jonas atsigaivaliojo, bet galva buvo jau nebe ta: svaigo, cypė, ūžė, spengė. Ir akys imdavomis mirgulioti. Sunku buvo pavilkoti kojas. Kai abu sūnus išvežė dirbtį į tai-gos gilumą, o su jais išvyko ir Verutė, tévas liko su jaunesniaja Sabina. Mergaitė ėjo į rusų mokyklą. Abu džiaugėsi, kad jai sekasi. Parėjusi iš mokyklos į globojo, slaugė, gražiai "tévu-ku" vadino. Galbūt be žodžių jautė sunkią jo dalią – paliegęs, be laiko pasenęs, nuskuręs senolis, pasmerktas prazūčiai. Ojam tebuvo tik 50 metų...

1950 m. Joną išvežė į ligoninę anapus Pečioros. Retkarčiais persikelę per upę vaikai aplankydavo tévą. Jis užgeso 1951 m. balandžio 5 dieną, Pečioroje pajudėjus ledams. Vyriausias sūnus Kostas, dvidešimtmetis jaunuolis, perėjo sueižėjusioms lytimis ir palaidojo tévą. Kapą supylė ant pakilaus kranto, iš kur toli ir placių matyti. Bet toliuose plytėjo ne gimtoji žemė, aukštynėse mėlynavo ne téviškės dangus...

Tik po 50 metų, kai Lietuva atkūrė nepriklausomybę, Jono Dagilio gimtajame krašte, Jonučių kapinėse, pilko granito steloje buvo iškalti jo ir žmonos vardai. Tai nedidelis atpildas už nežmoniškas kančias, vienintelis ryškesnis atminimo ženklas tévynėje. Netoli ese, už paminklo palaidoti buvę artimi žmonės: Povilas Pečiulaitis, jo tremtinė motina, žmona Judita Gyltė ir kiti. Už kapinių, pietų pusėje, buvusioje Jono tévo ir senelio sodyboje, – atminimo paminklas 1948 m. vasarą čia žuvusiems partizanams.

Keturių Jono Dagilio vaikų – Kosto, Vytauto, Veronikos ir Sabinos – kelias tremtyje ir atgal į tévynę buvo ilgas ir sunkus, nes jie buvo paukščiai be lizdo, užaugo ir kentėjo svetimoje žemėje. Bet tai-jau kitas tos pačios istorijos puslapis.

Antanas DAGILIS

Tėvo dalia

Jonas Dagilis ištvérė iki 1951 metų. Gal būtų traukės ilgiau, jei ne tas smūgis į galvą. Miško darbams jam buvo paskirti du arkliai. Valdžia jiems skirdavo šieno ir avizų. Jonas kramsnodavo tas avi-

Sveikiname

Jubiliejaus proga sveikiname LPKS Vilkaviškio skyriaus pirmininką Albiną PYRAGĄ.

Linkime stiprios sveikatos, ištvermės ir ilgų gyvenimo metų.

LPKS Vilkaviškio skyrius

Škelbimai

Liepos 21 d. Radviliškyje įvyks Irkutsko sr. Zalaro r. buvusių tremtinių susitikimas. 11 val. šv. Mišios už mirusius mūsų likimo seses ir brolius. „Gražinos“ pagrindinės mokyklos salėje pasivaišinsime arbata, atsineštomis vaišėmis.

Mielieji, susitikime dar kartą, pabendraukime, pasidžiaukime dabartimi. Visų labai laukiame su šeimomis, vaikais ir vaikaičiais. Teirautis tel. (8 422) 57 161, 54 621, (8 41) 428 915.

Liepos 28 d. (šeštadienį) Radviliškyje įvyks tradicinis Tulušo miesto ir rajono buvusių tremtinių ir politinių kalinių susitikimas. 11 val. šv. Mišios Radviliškio parapijos bažnyčioje. Po jų „Gražinos“ pagrindinėje mokykloje dalysimės prisiminimais, pagerbsime tuos, kurių jau nėra tarp mūsų. Vaišinsimės atsineštomis vaišėmis. Atvykime su šeimomis, pasikvieskime jaunimo.

Apie dalyvavimą prašome pranešti iki liepos 22 d. Biliui Notkui adresu: Žilvičių g. 6, LT-82126 Radviliškis. Tel. (8 422) 51 313, 8 612 97 595.

Lietuvos tremtinių, politinių kalinių ir Laisvės kovų dalyvių saskrydžio „Su Lietuva širdy“ Ariogaloje tremtinių ir politinių kalinių chorų vadovų dėmesiui!

Rugpjūčio 4 d. 9.30–11 val. Dubysos slėnio estradoje Jungtinio politinių kalinių ir tremtinių choro repeticija. Prašytume nevėluoti!

Jungtinio politinių kalinių ir tremtinių choro repertuaro daina

Kad ne auksinės vasaros

*Kad ne auksinės vasaros,
Ne mėlynos vosilkos,
Nebūtume atėję čia,
Kur slenka dienos pilkos.*

*Ir vėl bus vasara žalia,
Žydės vėl skaisčios gėlės,
Nušluostyk ašaras gailias,
Jaunystė palydėjės.*

*Kur tas dulketas traukinys
Taip toli nukeliavo?
Prisimenu, mamyte, aš
Tas pievas, kur žaliavo.*

*Man gaila tėtės ir mamos,
Ir visko, ką turėjom.
Labiausiai gaila Lietuvas,
Kurią karštai myléjom.*

*Prisimenu gimtinę aš,
Jos mėlyną padangę,
Ar dar sugrįšime kada
I téviškėlę brangią?*

*Šalie gimtoji Lietuva,
Labai tave myléjom,
Bet, kad neliks mums vietas čia,
Mes niekad netikėjom.*

Bégikai, dalyvaujantys Ariogalo saskrydyje „Su Lietuva širdy“, prašome užsiregistravoti tel. 8 611 21301 arba el.paštu jonassakelis@yahoo.com

Dėmesio!

LKKAS maloniai kviečia visus, turinčius dokumentinės ar vaizdinės medžiagos apie Lietuvos kariuomenės karininkus, ypač – apie pokario ginkluotojo pasipriešinimo dalyvius, turinčius karininko laipsni, prisištēti prie daugiatomės enciklopedijos „Lietuvos kariuomenės karininkai 1918–1953“ renegimo. Rašykite: Vytautui Zabielskui, Pušų g. 17–4, Vilnius. Tel. (8 5) 272 3828. Arba Astai Rėklaitė, Kačanausko g. 18-7, Kaunas. Tel. (8 37) 734 218, 8 652 94 228.

Užsiprenumeruokite „Tremtinį“!

Prenumeratos indeksas – 0117. Prenumerata kainuoja: 1 mėn. – 5,20 Lt, 3 mėn. – 15,60 Lt, Vienas savaitraščio numeris kainuoja 1,30 Lt.

„Tremtinys“ išeina keturis kartus per mėnesį.

Iki kiekvieno mėnesio 22 d. galite užsiprenumeruoti

„Tremtinį“ kitam mėnesiui.

„Tremtinį“ siunciame ir į užsienį. Prenumeratos kaina metams – 80 JAV dolerių.

2007 m. liepos 20 d.

Tremtinys

Nr. 27 (761)

Stovėjusi prie LPKTS kūrimo ištakų

Liepos 7-ąją buvę bendradarbiai, bičiuliai, artimieji neteko Albino JONAIYTĖS-ANDRIUKAITIENĖS, ilgametės LPKTS darbuotojos, aktyviai talkinusios kuriant Lietuvos politinių kalinį ir tremtinį sajungą, ir ne vienerius metus joje sėkmingai dirbusios.

Albina Jonaitytė gimė 1943 m. spalio 5 d. Jurbarko r. Veliuonos valsč. Rukšionių k. turtinę ūkininkę – Antano ir Kazimieros Jonaičių dvarelyje. Jonaičių šeimoje Albinutė užaugo vinenturė duktė. Vaikystę ir ankstyvą jaunystę užtemdė tremtis. Pačius gražiausius ir nerūpestingiausius metus jai teko praleisti Komijoje. Tai ją savo iškėlė užgrūdino ir suteikė savaranikiškumo.

Grįžusi iš tremties Jonaičių šeima į gimtuosius namus nebuvo įleista, – gyvenamasis namas buvo virtęs „komunalka“, o Jonaičiams buvusioje savo žemėje leido apsigyventi tik mažame namelyje. Tačiau A. Jonaitytė

buvo stiprios valios, neboda-ma sunkumų baigė Veliuonos vidurinę mokyklą ir įstojo į Marijampolės pedagoginę mokyklą. Igijo ikimokyklinio ugdymo auklėtojos specialybę. Klausučiuose Albina susipažino su Alvydu Andriukaitiū ir sukūrė šeimą.

Pirmai darbo vietė – Trakų r. Onuškio ikimokyklinio vaikų auklėjimo įstaiga. Vėliau kartu su vyru persikelė gyventi į Kauną, kur taip pat dirbo ikimokyklinio vaikų auklėjimo įstaigose – darželiuose.

Nuo pirmųjų Atgimimo dienų – 1988-ųjų – Albina Jonaitytė-Andriukaitienė aktyviai įsitraukė į Sajūdžio veiklą, LPKTS kūrimą. Daug dirbo rengiant I LPKTS suvažiavimą, vėliau – kuriant ir platinant „Tremtinį“. Atgimimo pradžioje į LPKTS būstinię plūdo buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai, jie domédavosi archyvais, kitais naujais besikuriančios organizacijos klausimais. Albina jiems miejai paaiškindavo, nurodydavo kur ir į ką kreiptis.

A. Andriukaitienė daug me-

Pro memoria

tę buvo renkama į LPKTS tarnybą ir valdybą, dirbo „Tremtinio“ ir „Laisvės kovų archyvo“ operatorė. Ją siejo ilgametis bendradarbiavimas su užsienyje gyvenančiais lietuviavais – jiems nuolatos siuntė minėtus leidinius. A. Andriukaitienė aktyviai dalyvavo LPKTS renginiuose ir šventėse. Už uolą darbą Albina Andriukaitienė apdovanota LPKTS I laipsnio žymeniu „Už nuopelnus Lietuvai“.

Palaidota Veliuonos kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame vyrą Alvydą ir artimuosius.

**LPKTS valdyba,
LPKTS Prienų filialas,
„Tremtinio“ redakcija**

ILSĒKITĖS RAMYBĖJE

Augustinas Žemaitaitis

1904–2007

Gimė Šakių aps. Kidulių valsč. Kregždaničių k. pasiturinčių ūkininkų šeimoje, auginusioje penkis vaikus – iš jų Augustinas buvo vyriausias. Baigė Šakių „Žiburio“ gimnaziją bei mokytoju seminarą, 1945–1949 m. dirbo mokytoju Valenčiūnų pradžios mokykloje. 1949 m. kartu su žmona Marija ir trimis mažamečiai vaikais buvo ištremtas į Krasnojarsko kr. Bogrado r. Krasnyj Kamienio kaimą. 1958 m. reabilituotas su šeima grįžo į gimtinę. Dirbo „Nemuno“ kolūkyje. Užaugino keturis sūnus ir dvi dukteris. Sulaukė 17 vaikaičių, keturių provaikaičių.

Palaidotas Šakių r. Gelgaudiškio kapinėse.

Onutė Poškutė-Vilniéné

1922–2007

Iš Radviliškio r. Baisogalos valsč. Čerkasų k. ištremta į Komijos Pečioros r. dirbtiniško kirtavietėse. Išlaipintų ant Pečioros upės kranto, laukiančių atplaukiantio laivo, kad būtų gabemami toliau, 12 žmonių grupelė, tarp kurių buvo ir Onutė, pėsti bėgo į Lietuvą, bet buvo sugauti. Nutiesta 2 m. kalėti, paskui atvežta atgal į Pečioros r. Troicko k. Tremtyje sukūrė šeimą. Užaugino du sūnus.

Palaidota Radviliškio kapinėse.

Užjaučiame sūnus ir giminės.

LPKTS Radviliškio filialas

Antanas Rudys

1928–2007

Mokėsi Mažeikių gimnazijoje. Už dalyvavimą LLA 1946 m. suimtas. Karo tribuno Šiaulių nuteistas 3 m. lagerio ir 2 m. tremties. Kalėjo Magadano lageriuose. Išleistas iš lagerio buvo paliktas tremtyje. 1956 m. grįžo į téviškę – į Mažeikių r. Bugenių k. pas tévus. Baigė Viešnių mechanizacijos mokyklą. Dirbo vairuotoju mašinų – traktorių stotyje, vėliau – Mažeikių elektrotechnikos gamykloje. Vedė, užaugino dukterį.

Palaidotas Mažeikių kapinėse.

Užjaučiame žmoną, dukterį ir vaikaitę.

LPKS Mažeikių skyrius

Stanislava Balčiūtė-Mockevičienė

1923–2007

Gimė Vieciūnų k., Varėnos r., penkių vaikų šeimoje. Mokėsi Vieciūnų mokykloje. Du broliai įsitraukė į rezistentinė kovą ir žuvo. 1947 m. Balčiūnų šeimą ištremė į Tiumenės sr. Tropinsko gyvenvietę. 1948 m. Stanislavą slapta grįžo į Lietuvą. 1949 m. ją suėmė. Kalėjo Merkinėje, Varėnoje, Lukiskių kašteliame Vilniuje. Nuteista trejiems metams lagerio. Atsidūrė Irkutsko. Iš ten iševezė į Mongolijos Ulan Batoro miesto statybas. Po to – vėl tremtis Tiumenės sr., kur gyveno tévai, sesuo. 1954 m. ištakėjo už politinio kalinio dzūko Prano. Į Lietuvą su šeima: vyru, dvejų metukų ir penkų mėnesių dukrytėmis, sugrįžo 1959 m. pavasarį. Po didelių vargų pasistatė namą savo téviškėje Vieciūnuose. Lietuvoje susilaukė sūnaus ir dukrelės.

Palaidota Druskininkų r. Vieciūnų kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame vyrą, dukteris, sūnų ir visus artimuosius.

Druskininkų krašto klubo nariai

Rugpjūčio 11 d. (šeštadienį) 12 val. Mažeikių r. Pievienu mstl. bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios už žuvusius Sedos ir Nevarėnų būrių partizanus. Po šv. Mišių – Atminimo ženklą šventinimas Balėnų miške.

Rugpjūčio 19 d. (sekmadienį) bus šventinamas paminklas 1948 m. Kemeržūno sodyboje žuvusiemis Tauro apyg. Kęstučiorinktinės Klajūnų būriopartizanams: **Vincui Dulskiui-Žaibui, Juozui Simanavičiui-Smaugliui, Antanui Šipailai-Kovui.** 11.30 val. šv. Mišios Žaliosios (Vilkaviškio r.) Šv. Roko bažnyčioje. Po jų vyksime į Klausučių seniūni-

Skelbimai
jos Posviečio kaimą (nuvykti galima iš Kybartų: Virbalis-Žalioji keliai, iš Vilkaviškio – pro Žalają tuo pačiu Žalioji-Virbalis keliai). Informacija tel. (8 342) 30 031, 8 698 55 486 Dalija Karalienė; tel. (8 342) 56 063, 8 619 23 858 Vytautas Seideniuskas.

Knygų tremties ir rezistentijos tematika galite įsigyti LPKTS būstinių knygynėlyje, Kaune, Laisvės al. 39.
Išnuomojamas 230 kv.m gyvenamasis namas V. Putvinio g. 37, Kaune. Ramiai vieta, yra kiemas. Kreiptis tel. (8 37) 323 214, 8 656 27 861.

SL289**Redaktorė:
Redakcija:****Tremtinys**

Jolita Navickienė
Aušra Šuopytė,
Dalia Maciukevičienė,
Vesta Milerienė

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, LT-44309 Kaunas, tel. (8 37) 323 204, faksas (8 37) 323 214
Indeksas 0117. El. paštas: tremtinys@erdves.lt , LPKTS puslapis internte: http://www.lpkts.lt
Įmonės kodas 3000 32645. Ats./sask. AB "Vilniaus bankas", kodas 70440, Nr. LT18 70440600 0425 8365.
Spausdino spaustuvė UAB "Rinkos aikštė", Josvainių g. 41, Kėdainiai
Ofsetinė spauda 2 sp. lankai. Tiražas 3500. Užs. Nr.

Kaina 1,30 Lt